

رهبری و حکومت در اندیشه شهید بهشتی؛ «نظریه امت و امامت»

داود فیراحی

Feirahi@ut.ac.ir

چکیده

آیت الله بهشتی از جمله رهبران تأثیرگذار در جریان انقلاب اسلامی و تأسیس نظام جمهوری اسلامی در ایران است. مدیریت و حضور قدرتمند او در مراحل حساس تاریخ معاصر ایران، بویژه در تأسیس حزب جمهوری اسلامی، و نیز در مجلس بررسی نهایی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۵۸، چنان اهمیتی دارد، که هرگونه تحقیق و تحلیلی بر مبانی فکری نظام جمهوری اسلامی ایران بی توجه به اندیشه های مذهبی-سیاسی او ناتمام می نماید. در این مقاله کوشش شده است، دیدگاه این فقیه شهید درباره "رهبری و حکومت" مورد ارزیابی قرار گیرد. این ارزیابی، با توجه به نظریه "امت و امامت" او از یک سوی، و نیز، دیدگاهها و نظرات وی در باره برخی اصول عمده قانون اساسی مصوب ۱۳۵۸ جمهوری اسلامی ایران انجام شده است. در این راستا، تلاش کرده ایم، تفسیر شهید بهشتی از برخی مفاهیم عمده شیعه، نظیر امامت، اجتهاد و حکومت را به اجمال طرح نموده و آنگاه نسبت رهبری یا ولایت فقیه با حاکمیت ملی، قانون اساسی، حزب، آزادی و انتخاب انسان و ... را مورد بررسی قرار دهیم.